FÖRSTAINSTANSRÄTTENS BESLUT (första avdelningen)
den 27 november 2000 *

I mål T-78/99 (92),

Sonia Marion Elder och **Robert Dale Elder**, Dundee (Förenade kungariket), företrädda av S. Crosby, solicitor, rue du Taciturne 42, Bryssel (Belgien),

sökande,

mot

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd av U. Wölker och X. Lewis, rättstjänsten, båda i egenskap av ombud, delgivningsadress: rättstjänsten, C. Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg, Luxemburg,

svarande,

* Rättegångsspråk: engelska.

angående en begäran om fastställande av de rättegångskostnader för vilka svaranden skall utge ersättning till sökandena med anledning av förstainstansrättens avskrivningsbeslut av den 13 oktober 1999 i mål T-78/99, Elder mot kommissionen (ej publicerat i rättsfallssamlingen),

meddelar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (första avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden B. Vesterdorf samt domarna N.J. Forwood och M. Vilaras,

justitiesekreterare: H. Jung,

följande

Beslut

Bakgrund, förfarande och parternas yrkanden

1 Sökandena väckte, genom ansökan som inkom till förstainstansrättens kansli den 1 april 1999, talan om ogiltigförklaring av kommissionens underförstådda beslut att avslå deras begäran om tillgång till protokoll från rådgivande kommittén för mervärdesskatt (registrerat som mål T-78/99).

2 Sökandena begärde, genom skrivelse som inkom till förstainstansrättens kansli den 6 augusti 1999, att målet skulle avskrivas på grund av att ordföranden i ovannämnda rådgivande kommitté för mervärdesskattefrågor i skrivelse av den 8 juni 1999 uttryckligen hade avvisat deras begäran. Sökanden väckte talan om ogiltigförklaring av detta beslut, vilken registrerades som mål T-178/99.

3 Mål T-78/99 avskrevs genom beslut av den 13 oktober 1999, och kommissionen förpliktades att ersätta rättegångskostnaderna.

4 I skrivelse av den 16 december 1999 begärde sökandena att kommissionen skulle ersätta deras rättegångskostnader med ett belopp av 260 930 belgiska franc (BEF), som dels omfattade advokatarvoden på ett belopp av 229 730 BEF, dels en premie för en rättsskyddsförsäkring på 31 200 BEF.

5 I skrivelse av den 1 mars 2000 gick kommissionen med på att betala det yrkade beloppet avseende advokatarvoden, men accepterade inte att ersätta premien för rättsskyddsförsäkring.

6 Genom ansökan, som inkom till förstainstansrättens kansli den 21 mars 2000, begärde sökandena, med tillämpning av artikel 92.1 i förstainstansrättens rättegångsregler, ett förfarande för fastställande av rättegångskostnader i syfte att förplikta kommissionen att betala återstoden av det belopp som krävts för ersättningsgilla kostnader, motsvarande beloppet för premien för rättsskyddsförsäkringen.

7 Kommissionen inkom den 12 april 2000 med yttrande avseende denna ansökan, och yrkade att den aktuella ansökan skulle avslås.

Parternas argument

8 Sökandena har hävdat att deras kostnader för premie avseende rättsskyddsförsäkring utgör sådana ersättningsgilla kostnader som avses i artikel 91 b i rättegångsreglerna i den mån som denna försäkring var nödvändig för att de som fysiska personer med begränsad ekonomi skulle kunna inleda ett tvistemålsförfarande. Med hänsyn till den uppoffring som betalningen av arvodet till deras egen advokat innebar för dem, framstod det nämligen som nödvändigt att de skyddade sig mot risken att behöva ersätta kommissionens advokatkostnader, för det fall kommissionen skulle ha valt att biträdas av någon som inte tillhörde dess personal. Sökandena har understrukit att de hellre hade avstått från att väcka talan än utsatt sig för en sådan risk.

9 Sökandena har dessutom påpekat att enligt reglerna i engelsk rätt om access to justice, kan ersättningsgilla kostnader omfatta kostnader för att teckna en försäkring till skydd mot risken att förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna inom ramen för ett särskilt förfarande.

10 Kommissionen har i första hand gjort gällande att försäkringen som tecknats av sökandena inte var nödvändig, då den täckte risker som det var onödigt att skydda sig mot, nämligen kommissionens insolvens, beviljandet av ett otillräckligt skadeståndsbelopp, och betalning av ersättning till domarna.

11 Vad beträffar risken att förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna har kommissionen hävdat att premien för rättsskyddsförsäkringen principiellt inte kan anses utgöra en del av de ersättningsgilla rättegångskostnaderna. Dessutom har kommissionen hittills inte brukat anlita externa advokater i mål mot privatpersoner när det har antagits att dessa inte kan bära de extra kostnaderna. Hädanefter skulle det emellertid kunna bli möjligt att handla på ett annat sätt, om det kunde antas att en försäkring tecknats.

12 Under alla omständigheter fanns det enligt kommissionen inte något behov av en rättsskyddsförsäkring i förevarande fall. När talan väcktes framstod det som klart att förfarandet inte skulle slutföras eftersom kommissionens generalsekreterare, i brev som delgavs sökandena den 3 mars 1999, meddelade att det underförstådda beslutet att avslå sökandenas begäran skulle ersättas med ett formellt beslut.

Förstainstansrättens bedömning

13 Förstainstansrätten konstaterar inledningsvis att tvistefrågan som skiljer parterna åt endast avser kostnader som hänför sig till betalning av en premie för rättsskyddsförsäkring, och inte några andra kostnader som sökandena har haft med anledning av förfarandet, och som kommissionen har gått med på att ersätta. Till följd härav skall förstainstansrätten endast pröva begäran om ersättning för kostnader till ett belopp av 31 200 BFR, vilket motsvarar betalningen av nämnda försäkringspremie.

14 I händelse av tvist om de kostnader som är ersättningsgilla, skall rätten med stöd av artikel 92.1 i rättegångsreglerna, på begäran av part och efter hörande av den andra parten, avgöra frågan genom beslut som inte kan överklagas.

15 Enligt artikel 91 b i rättegångsreglerna "skall följande anses som ersättningsgilla kostnader... nödvändiga kostnader som parterna haft med anledning av förfarandet, särskilt utgifter för resor och uppehälle samt arvode för ombud, rådgivare eller advokat".

16 Det följer av denna bestämmelse att de ersättningsgilla kostnaderna begränsas till att omfatta kostnader som dels har uppkommit i förfarandet vid förstainstansrätten, dels har varit nödvändiga för förfarandet (domstolens beslut av den 9 november 1995 i mål C-89/85 DEP, Ahlström Osakeyhtiö m.fl. mot kommissionen, inte publicerat i rättsfallssamlingen, punkt 14, och förstainstansrättens beslut av den 25 juni 1998 i mål T-177/94 (92), T-377/94 (92) och T-99/95 (92), Altmann m.fl. och Stott mot kommissionen, REGP 1998, s. I-A-299 och II-883, punkt 18).

17 Som framgår av rättspraxis täcker inte begreppet "nödvändiga kostnader" sådana kostnader som en part har haft, men som inte har direkt samband med partens försvar i förstainstansrätten, utan kostnader som omfattas av partens eget val (se, för ett liknande resonemang, förstainstansrättens beslut av den 22 mars 2000 i mål T-97/95 (92) II, Sinochem mot rådet, REG 2000, s. II-1715, punkt 17).

18 Härav följer att kostnader avseende betalning av en premie för rättsskyddsförsäkring i princip inte kan anses utgöra nödvändiga kostnader i den mening som avses i artikel 91 b i rättegångsreglerna, även om parten har haft dessa kostnader med anledning av förfarandet i förstainstansrätten. Detta skulle emellertid kunna vara fallet vid exceptionella omständigheter, när den berörda parten på objektiva grunder visar att han inte skulle ha kunnat väcka talan utan en rättsskyddsförsäkring som, för det fall han förpliktades att ersätta rättegångskostnaderna, garanterade betalning av motpartens rättegångskostnader.

19 I förevarande mål har sökandena inte företett någon sådan bevisning, utan de har stannat vid att hävda att de inte skulle ha väckt talan utan att ha tecknat försäkringen. Då de alltså inte på objektiva grunder har lyckats visa att försäkringskostnaderna som de haft var nödvändiga för att inleda förfarandet vid förstainstansrätten, skall begäran avslås.

På dessa grunder fattar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (första avdelningen)

följande beslut:

Begäran om fastställande av rättegångskostnader avslås.

Luxemburg den 27 november 2000

H. Jung

Justitiesekreterare

B. Vesterdorf

Ordförande